

[Socialministeren]

pligtelse til at yde specialpædagogisk bistand svarer til, hvad der før 1. januar 1980 blev ydet på området. Imidlertid er der en udvikling i gang, hvor flere og flere småbørn tilbydes specialpædagogisk bistand, uden at der lægges afgørende vægt på handicappet eller arten af de vanskeligheder, der ligger til grund for behovet for bistand.

Folkeskolens vidtgående specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand

Det var tanken bag udlægningen af særfor sorgen, at der skulle ske en administrativ integrering af særfor sorgens skolevæsen inden for folkeskolelovens område.

Særfor sorgens specialskoler blev overført til amtskommunerne, men vidtgående specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er et fælles kommunalt og amtskommunalt anliggende. Kommunen har ansvaret for at vurdere, om elever skal indstilles til vidtgående specialundervisning m.v., og amtskommunen træffer afgørelse herom.

Udviklingen gennem 70'erne var præget af øget integration af elever i folkeskolen. Denne udvikling er siden særfor sorgens udlægning fortsat i stort set uændret tempo.

Byrdefordelingen mellem kommuner og amtskommuner vedrørende den vidtgående specialundervisning m.v. har medført en ikke ubetydelig mængde administrative problemer, der først og fremmest drejer sig om afgrænsning mellem elever, der er berettigede til folkeskolens almindelige (fuldt ud kommunalt betalte) specialundervisning, og elever, der er berettigede til folkeskolens vidtgående specialundervisning, som er amtskommunalt betalt – dog med en vis kommunal refusion. Undervisningsministeren har i efteråret 1983 nedsat en arbejdsgruppe, der skal overveje, hvordan disse vanskeligheder kan begrænses eller afhjælpes.

Specialundervisning for voksne

Loven af 8. juni 1978 om specialundervisning for voksne, der trådte i kraft den 1. januar 1980, omfatter både den hidtidige statslige særfor sorgsundervisning for voksne (dvs. efter undervisningspligtens ophør) og den privat etablerede kompenserende specialundervisning for voksne, der tidligere var blevet iværksat i henhold til lov om fritidsundervisning.

Den kommunale ungdomsskoles specialundervisning er fortsat et primærkommunalt anliggende – også for så vidt angår den kompenserende specialundervisning.

Omfanget af specialundervisning for voksne oprettet på privat initiativ er siden særfor sorgens udlægning udvidet ganske betydeligt. Fra 1. august 1983 er loven om specialundervisning for voksne ændret således, at undervisning på privat initiativ kun kan etableres efter overenskomst med amtskommuner. Lovændringen skyldes ikke et ønske om at begrænse undervisningens omfang, men er begrundet i nødvendigheden af en samordning og dermed en mere hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne, både de menneskelige og de økonomiske, til gavn for de handicappede, der har behov for denne undervisning.

6. Dagforanstaltninger for voksne efter bistanstlovens § 91

Amtskommunerne har været meget opmærksomme på vigtigheden af at have beskæftigelsestilbud til personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap, og udbygningen af denne sektor, der var fastsat i § 7-planen, er i det store og hele fulgt op og i flere tilfælde forbedret.

Der var i januar 1980 i alt 5.398 pladser på dette område (værksteder, særlige dagcentre og særlige plejehjem) og i januar 1983 i alt 6.677 pladser.

Udviklingen synes i særlig grad at være kommet døgninstitutionsbeboerne til gode.

7. Døgninstitutionsområdet

Før udlægningen var der især inden for den tidligere åndssvagefor sorg planlagt en udflytning fra og dermed reduktion af de store institutioner. Der var opført en række mindre institutioner, og et program for udflytning til egen bolig var gennemført med stort udbytte.

Udviklingen siden udlægningen har som tidligere nævnt vist, at placering af børn og unge på de store institutioner har været faldende, først og fremmest på grund af en stigende indsats over for børn i forældrehjemmene, men det faldende børnetal og muligheden for placering i mindre institutionsenheder.